

SKAKK

Ved Knut Bøckman

Nederland mot seier i Haifa

HAIFA, fredag (AP): Island hadde vunnet to partier og Norge et, da det fjerde partiet mellom Norge og Island måtte avbrytes i 10. runde i sjakk-olympiaden.

Nederland vant 3,5-0,5 over Sverige og leder herreklassen med 29 poeng etter 10 runder, fulgt av USA og England 26,5, Argentina 25,5, Vest-Tyskland 25, Israel, Sveits, Sverige og Chile 22,5.

Norge ligger på en foreløbig delt 17. plass med Iran, som også har 20,5 poeng og et «hengeparti».

Island ligger på delt 10. plass med 22. poeng.

Andre resultater for topplagene i 10. runde: Nederland-Sverige 3,5-0,5, USA-Israël 3,5-0,5, England-Canada 3-1, Argentina-Østerrike 3-1, Vest-Tyskland-Iran 4-0, Sveits-Colombia 3-1, Chile-Spania 2,5-1,5.

Det ser altså ut til at Nederland, med Timman, Donner og Sosonko i spissen, er i ferd med å triumfere i Haifa. Nederland gav Norge en kraftig dukkert med 4-0, etter at det norske lag lå bra an de første dagene. Siden er det gått opp og ned med Norge.

«Metolympiaden» i Tripolis i Libya er blitt noe bortimot en fiasko, etter at ingen av de øst-europøiske stater sendte lag dit heller, hvilket må sies å være et lyspunkt. Nu leder El Salvador i en turnering som må karakteriseres som i beste fall tredjerangs.

Fra Tripolis er det imidlertid utsendt endel propagandamateriell omkring turneringen, også til Norges Sjakkforbund - deriblant en utsøkt smakløs plakate som bl. a. viser en araberhingst som velter et tårn med zioniststjernen i toppen. Hingsten er utstyrt med ørnemerke. Symbolbruken vekker uenkelig uhyggelige minner.

FLERE AV DE tidligere verdensmestere er blitt kritisert fordi de etter å ha erobret VM-titelen, er gått i hi og henfalt til nesten total turneringspassivitet. Det mest ekstreme eksempel var Bobby Fischer, som omtrent ikke tok i en brikke - iallfall ikke ved konkurransebordet - etter at han slo Spasskij på Island sommeren 1972.

Denne beskyldningen skal man ikke få hengt på den nuværende verdensmester, sovjetrus-

Den unge filippinske stormester Torre er den ene som har klart å beseire verdensmester Karpov.

seren Anatolij Karpov. Etter at han ble utropt for snart halvannet år siden, har hans stort sett utfoldet en turneringsaktivitet som avtvinger respekt.

En oversikt over de 16-17 måneder som er passert siden han overtok titelen, viser at Karpov har deltatt i syv sterke turneringer og spilt i alt 78 partier. Av disse har han vunnet 31, spilt 45 remis og bare tapt 2 - to - partier.

DET BLE en virkelig festaften i Oslo Schakselskap forrige fredag, da André Bjerke var kveldens kåser over emnet «En sjakkelsker krysser sitt spor». Det var fullt hus og bokstavelig talt stormende jubel.

Bjerkens hovedpoeng var å vise hvordan det er å komme tilbake til aktiv sjakk etter et fravær på 20 år - han spilte sin siste turnering ved NM i 1956. I mellomtiden er det som dengang var god sjakklatin, i stor grad blitt forkastet eller fornyet - m.h.t. hva som «kan spilles» av åpningsvarianter, spesielt.

Ytterst levende foralte og demonstrerte Bjerke hvordan han fikk sine små sjokk ved møtet med Steinar Lindblom i den privatmatchen mellom de to som VG arrangerte ifjor. «Slik kan man da ikke spille», var hans første tause reaksjon da han ble konfrontert med enkelte av de nye idéer - men det viste det seg at man kunne.

Naturligvis krydret kunstneren Bjer-

«UFFE» DEN ENE

Det ene tapet kom for vår nabo Ulf Andersson i turneringen i Milano ifjor - en av svenskens fineste fjær i hans blågule hatt (som nu forøvrig må antas å være noe oppblandet med sigarbrun farve fra Havana).

Sitt annet nederlag led Karpov i sommer, i firemannsturneringen i Manilla på Filippinene.

Dette er forøvrig den eneste av de turneringer Karpov har deltatt i siden han ble verdensmester, som han ikke har vunnet. Til enorm begeistring for hjemmepublikum var det den unge filippiner Torre, Asias eneste stormester, som gikk seirende ut. Han fikk hele 4 1/2 poeng, Karpov fikk 3, jugoslaven Ljubojevic 2 1/2 og australsk-amerikaneren Browne 2 poeng.

TAP FOR TORRE

Og det var nettopp mot Torre at Karpov fikk sitt annet nederlag som verdensmester. Det skjedde i følgende spennende parti som hadde vært severdig, uansett omstendighetene rundt det.

Siciliansk.
Hvit: Karpov, Sovjet.
Sort: Torre, Filippinene.
1.e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6 8. 0-0-0 Ld7 9. f4 b5 10. Del

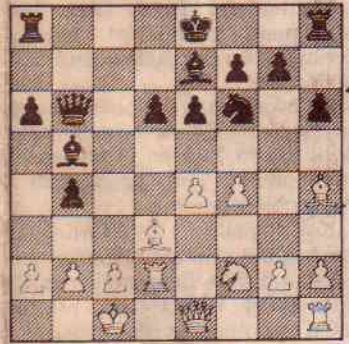
Prøver Karpov å slå Torre med hans egne våpen? Torre selv hadde nemlig spilt dette trekket i to partier som hvit under Interzoneturneringen i Manilla - mot Hort, hvor han tapte, og mot Pano, hvor det ble remis.

10. -Sxd4 11. Txd4 Db6 12. Td2 Le7 13. Ld3 b4 14. Sd1 Lb5 15. Sf2?

Bent Larsen anbefaler 15. Kbl, som Torre også spilte mot Hort - stillingen var imidlertid ikke helt identisk.

15. -h6 16. Lh4

Torre

Karpov

16. -g5 17. fxc5 hxc5 18. Lg3 Efter 18. Lxc5 Da5 19. Lxf6 Dxa2 får sort et farlig angrep.

18. - Sh5 19. Sg4 Sxg3 20. hxc3 Txl1 21. Dxl1 Tc8 22. Kb1 Lxd3 23. cxd3 Dd4 24. Dd1 a5 25. Sh2

Et forsøk på å aktivisere springeren.

25. - g4! 26. Sxg4 Lg5 27. Tc2 Txc2 28. Kxc2 a4 29. a3 b3+ 30. Kb1 d5 31. exd5 Dxd5 32. Sf2 Dxc2 33. Se4 Le3 34. Sc3 Dc6 35. d4 Dc4 36. d5 e5 37. Dh1 Dd3+ 38. Ka1 Ld4 39. Dh8+ Kd7 40. Da8 Df1+ 41. Sb1 Dc4?

Torre var i kraftig tidsnød og var nu ikke klar over at han hadde gjort 40 trekk (kontrollserien). Ellers hadde han utvilsomt sett 41. -Lxb2+! 42. Kxb2 Df2+ og matt.

Minnerik kveld med André Bjerke i OSS

Suksess for André Bjerke i Oslo Schakselskap.

ke sin fremstilling med mange fornøyelige sidesprang, og man kan med en noe forslitt klisjé trygt si at han tryllebandt forsamlingen en drøy time.

Derefter ble Bjerke, programsekretær Bolf Barke og dr. Jan Varner in-

Rating-liste interessante

NORSK SJAKKBLAD gjengir i sitt siste nummer en uoffisiell rating-oversikt for de 30 fremste i Norge, og den har flere interessante poenger. Tallene gjelder pr. 1. oktober.

1. Arne Zwaig, Fisher 2453, 2. Leif Øgaard, OSS 2434, 3. Eivind Poulsen, Volda 2409, 4. Terhe Wibe, Fischer 2384, 5. Sverre Heim, Bergen 2377, 6. Ragnar Hoen, OSS 2373, 7. Svein Johannessen, Fischer 2351, 7. Paul Svedenborg, Narvik 2351, 9. Knut J. Helmers, Stjern, 2343, 10. Morten Trollalden, Skien 2319, 11. Jarl H. Ulrichsen, ASKO 2305, 12. Erling Kristiansen, OISS 2303, 13. Arne V. Gulbrandsen, Fischer 2302, 14. Per Ofstad, Fr.stad 2288, 15. Ole Scott Knudsen, OSS 2275, 16. Øystein Sande, Volda 2271, 17. Øystein Hjertenes, Florø 2258, 18. Gunnar Johnsen, Krknes 2252, 19. Stein Jensen, Harstad 2249, 20. Torger Strand, Kr.sund 2248, 21. Ernst Rojahn, Tønsb. 2222, 22. Bjørn Tiller, OSS 2221, 23. Einar Hatlebakk, ASKO 2220, 24. Magne Følling, Bergen 2219, 25. Thor-Geir Harestad, ASKO 2216, 26. Ivar M. Dahl, Stabekk 2215, 27. Aleks

Anatolij K partier av dems

42. Db7 44. Dd8+ Dd7+ Kg

Først nu Torre gj trekk:

48. -Df1- Neste r

frokost sa pinske s

manes, er nasjonal s

om han si om Camp da på at h

mot Torre digspilles.

- A, de nei, det gi Og så ti over verda

(Anm. d

gang i EL og fremst i Stockho

Også Zwa den men a så meget s

For det Svedenbo med et hø

syvendepk fra 1966 og passiv i fl

kommet r med fått ti i justert st

Og for d at Ernst l fra Tønsb

sten i sitt get impon

Ellers vi nøy m skyldes er turneringe

Eller begg

Tapp av 78 mulige

EN ENE

om for vår nabo
turneringen i Mi-
svenskens fine-
egule hatt (som
ntas å være noe
sigarbrun farve

lag led Karpov
firemanns-
nilla på Filippi-

g den eneste av
arpov har deltatt
verdensmester,
har vunnet. Til
g for hjemme-
den unge filip-
s eneste storme-
leirende ut. Han
eng, Karpov fikk
lubojevic 2 1/2 og
aneren Browne

R TORRE

ettopp mot Torre
sitt annet neder-
bensmester. Det
ende spennende
be vært severdig,
ndighetene rundt

Sovjet.
Filippinene.
Sc6 3. d4 exd4 4.
e3 d6 6. Lg5 e6 7.
0 Ld7 9. f4 b5 10.

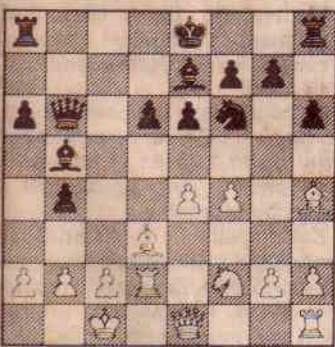
ow å slå Torre med
open? Torre selv
pilt dette trekket i
hvitt under Inter-
n i Manilla - mot
tapte, og mot Pa-
e remis.

10. -Sxd4 11. Txd4 Db6 12. Td2
Le7 13. Ld3 b4 14. Sd1 Lb5 15.
Sf2?

Bent Larsen anbefaler 15. Kbl,
som Torre også spilte mot Hort -
stillingen var imidlertid ikke helt
identisk.

15. -h6 16. Lh4

Torre

Karpov

16. -g5 17. fxg5 hxg5 18. Lg3
Efter 18. Lxg5 Da5 19. Lxf6
Dxa2 får sort et farlig angrep.

18. - Sh5 19. Sg4 Sxg3 20. hxg3
Txl1 21. Dxl1 Tc8 22. Kbl Lxd3
23. exd3 Dd4 24. Dd1 a5 25. Sh2

Et forsøk på å aktivisere
springeren.

25. - g4! 26. Sxg4 Lg5 27. Tc2
Txc2 28. Kxc2 a4 29. a3 b3+ 30.
Kbl d5 31. exd5 Dxd5 32. Sf2
Dxg2 33. Se4 Le3 34. Sc3 Dc6 35.
d4 Dc4 36. d5 e5 37. Dh1 Dd3+ 38.
Kal Ld4 39. Dh8+ Kd7 40. Da8
Df1+ 41. Sb1 Dc4?

Torre var i kraftig tidsnød og
var nu ikke klar over at han had-
de gjort 40 trekk (kontrollserien).
Ellers hadde han utvilsomt sett
41. -Lxb2+! 42. Kxb2 Df2+ og
matt.

Anatolij Karpov har bare tapt to
partier av 78 siden han ble ver-
densmester.

42. Db7+ Kd6 43. Db8+ Kxd5
44. Dd8+ Ke6 45. De8+ Kf5 46.
Dd7+ Kg6 47. Dg4+ Kf6 48. Sc3

Først nu ble partiet avbrutt, og
Torre gjorde sitt hemmelige
trekk:

48. -Df1+

Neste morgen spiste Karpov
frokost sammen med den filip-
pinske sjakkpresident Campo-
manes, en av ildsjeldene i inter-
nasjonal sjakk. Karpov lurte på
om han skulle dra på en utflukt,
og Campomanes minnet ham
da på at han hadde et hengeparti
mot Torre som først måtte fer-
digspilles.

- Å, det, svarte Karpov rolig,
nei, det gir jeg opp.

Og så tikket fjernskriverne ut-
over verden...

(Anm. delvis etter Schacknytt).

Brakseier for Stjernen mot OSS i OM for

ARETS Oslo-mesterskap for lag
tegner til å bli meget spennende. Som
regel har Oslo Schakselsskap domi-
nert Mesterklassen, men denne gang
er klubben kommet nok så skjevt ut,
og det skal åpenbart bli hård kamp
om førsteplassen.

S.K. Fischer og Oslo Schakselsskap
spilte meget jevnt i 1. runde, og resul-
tatet der, som later til å bli uavgjort
3-3, har OSS grunn til å være fornøyd
med, eftersom olympiaden i Is-
rael har tappet klubben for flere av
dens toppspillere i øyeblikket. De in-
dividuelle resultater her ble (Fischers
spillere nevnt først):

Zwaig-Kristiansen 0-1, Johannes-
sen .P. Lindblom hp (sannsynligvis
remis), Gulbrandsen-Grandal 1-0,
Solberg-S. Lindblom 1/2-1/2,
Ilyes-Bøckman 1-0, Nilsen-Vallestad
0-1.

I 2. RUNDE vant S.K. Stjernen en
overraskende brakseier mot OSS,
enda også Stjernen manglet et par av
sine beste folk, og enda matchen
foregikk på OSS' hjemmebane. Her
ble resultatene:

Kristiansen-Kjøberg 1/2-1/2, Of-
stad-Heiberg 0-1, Moen-Tuomainen
1-0, S. Lindblom-Flater 0-1, Var-
ner-Nygaard 0-1, Heggheim-Svend-
sen 0-1.

Stjernen vant altså matchen hele
4 1/2-1 1/2.

Av andre resultater vi kjenner til,
nevner vi at Akademisk og Stabekk
har spilt uavgjort 3-3.

Det tegner således til å bli jevn kni-
ving, hvor både Fischer, Stjernen,
Akademisk og OSS kan delta i kam-
pen om mesterskapet. De to reste-
rende mesterklubber, Stabekk og
Sjakkamatene, kan imidlertid også
komme med overraskelser.

SAMTIDIG MED O.M. spilles også
St. Olavs Cup for lag, hvor klubbene
kan stille så mange lag de ønsker.
Takket være sin store bredde, ser det
ut til at OSS her gjør vei i velling.

I matchen mot Stjernen forleden
gikk Ole Chr. Moen inn på OSS' 1.
lag som reserve (Som deltager på
mesterlaget i O.M. kan han ikke spille
fast på noe lag i St. Olav), og han
møtte der den garvede mesterspiller
Erling Arrestad, ex-Strommen, som
nu spiller for Stjernen. Følgende stil-
ling oppstod:

Moen

Arrestad

Sort har fått opp en knusen
gripsstilling - alle hans offiserer
tatt Ta8 peker aktivt mot hvits
stilling. Og nu kom gjennombru-

38. - g4! 39. hxg4

Hvit måtte slå. for det truet bl
- gx f3+ 40. Kxf3 Tg3+ matt.

fxg4 følger 39. - f3+ og vinner

39. - Lxg4!

Også 39. - hxg4 er tilstre-
men avslået med loperen e
mer tvingende. Det dreier seg
ligvis bare om et skinnoffer, for
fxg4 følger igjen 40. - f3+ osv.

40. T2e1 Lxh3!

Moen gir seg ikke - løpere
ofres. Og nu kan Arrestad like
den, for på 41. Kh2 kommer
Dh4 med ugardelig matt.

41. Kxh3 Tg3+ 42. Kh2
matt.

Viseformann Moen er en god
for OSS.

Nils A. Bakke vant i Hammerfe

«KALOTTURNERINGEN»
Hammerfest forrige wee-
ble overraskende vunnet å
A. Bakke, Sorvær, kjen-
blemforfatter, men mindre
som turneringsspiller.
fikk 5 poeng (av 6) og v
kvalitet foran elitespillern
Semakoff, OSS, og Morte
lldalen, Skien, også 5 poen

Nr. 4 ble elitespilleren C
Johnsen, Kirkenes, 4 1/2,
hans kollega Ole Chr.
OSS, 4 1/2, og derefter fulg
bjørn Burchard, Narvik,
Bergvoll, Tromsø, Sve
Johnsen, Hammerfest, og
Eriksen, Kirkenes, alle 4 p

Oslo-spillerne melder
merket arrangement og h
forpleining under driv
Kiell. Johannessens sikre

med OSS

Rating-liste med interessante tall

NORSK SJAKKBLAD gjengir
i sitt siste nummer en uoffisiell
rating-oversikt for de 30 fremste i
Norge, og den har flere interes-
sante poenger. Tallene gjelder pr.
1. oktober.

1. Arne Zwaig, Fisher 2453, 2.
Leif Øgaard, OSS 2434, 3. Eivind
Poulsson, Volda 2409, 4. Terhe
Wibe, Fischer 2384, 5. Sverre
Heim, Bergen 2377, 6. Ragnar
Hoen, OSS 2373, 7. Svein Johan-
nessen, Fischer 2351, 7. Paul
Svedenborg, Narvik 2351, 9.
Knut J. Helmers, Stjern, 2343, 10.
Morten Troldalen, Skien 2319,
11. Jarl H. Ulrichsen, ASKO

gang i ELO-rating skyldes først
og fremst hans miserable innsats
i Stockholms-turneringen nylig.
Også Zwaig mistet litt rating på
den men altså ikke på langt nær
så meget som Øgaard.

For det annet ser vi at Paul
Svedenborg er tilbake på listen
med et høyt tall som gir ham delt
syvendeplass. Norgesmesteren
fra 1966 og 67 har vært temmelig
passiv i flere år, men han er nu
kommet med igjen og har der-
med fått tilbake sin gamle rating
i justert stand.

Og for det tredje merker vi oss
at Ernst Rojahn, sjakk-kjempen

